

Előfizetési árak

Égész évre . . . 5 frt — kr.
Fél " . . . . . 2 frt 50 kr.
Negyed " . . . . . 1 frt 25 kr.
Tanítóknak egy évre 3 frt — kr.

Hirdetések

a legújósághoz számítottak.

B A J A

vegyes tartalmu hetilap.

Szerkesztőség

hova a lap szemleli részét illető közlemények küldendők:
Rochus-utca 48. szám.

Az előfizetési pénzek és hirdetési díjak Nánay Lajos könyvnyomdá-jába küldendők.

Megjelen minden vasárnap.

Egyes szám ára 8 kr.

Kéziratok nem adtuk vissza.

Még egyszer a vasutról.

Lapunk egyik utóbbi számában megemlékeztünk a baja-szabadi szárnyvasutról, s jeleztük, hogy ezen vicinális vasut jövőbiztosításhoz egy bizonyos képezi annak, hogy a magas kormány a dunai összeköttetést Báltasszékel rövid idő alatt kiépítendő.

Nekünk nincs jogunk politikai kérdésekhez hozzáférni, de azon tény regisztrálhatjuk, hogy egy a kormány, mint az ellenzéki pártok mindegyike teljes bizalommal van a közlekedési politikák, annak vezérével mindenki helyesnek, üdvösködések ismeri el.

E tén nagyon sok történet, kézzel fogható példák előemlítettek az ellenzéki körök minden élet.

Hogy a legbiztosabb törekvéssel tör elő a vasutak államosításának politikája, látjuk abból, hogy ma-holnap minden fuvonál a magyar állam kezébe jut, vagy elő helyzet teremtik meg, melyvel a magyar állam érdekei, a társulatok kezén lévő vasutak körül is érvényesíthetők.

Hogy a kitűzött cél még elérve nincsen, hogy a vasuti munkálatok még jobban is folytattak, kitűnik a szakminiszternek e napokban, a közlekedési tanács előtt mondott megszabásu beszédéből.

A miniszteri beszéd egyik passusa a legközelebbre érdekel minket, a legfontosabb tény az, mely közgazdasági viszonyainkra döntő befolyással leand.

A budapesti lapok némelyikében ugyanis az áll, miszerint a szakminiszter fejtegetve a vasutak politikáját, többek közt egy legsürgősebb, de legfontosabb feladatnak azt jelezte volna, hogy kiépítendő a Baja-Báltasszéki utvonál a Dunán a gőzkomp összeköttetéssel s egy állandó hid a gombosi összeköttetéssel.

Nem csekély különbség az, hogy a dunai összeköttetés hid, avagy gőzkomp segítségével tervezett vagy vitetik keresztül, mert a hid állandó közlekedést

biztosít, míg a gőzkomp akkor, midőn a Duna zajlik, tehát a téli időszakban nem nyújt biztosítékot a közlekedés állandóságára.

Városunk ipar és kereskedelmi fontossága, Magyarország keleti megyéi, Bacska, Tolna, Baranyamegyék érdekei mind azt követelik, hogy az állandó közlekedés biztosítására Bajamellétt volna a hid kiépítendő, hogy ez által a transitó forgalom is, ne Horvátszalon országokon, hanem az anyaországon keresztül biztosítottassék.

Ezen körülmény késztetett bennünket a felszólalásra, újból hangzatosítani kívánjuk, mit a mult számunkban is tettünk, hogy a dunai összeköttetés kiépítése iránt a mozgalmat mi, kik közvetlen közelről vagyunk érdekelve, vagyuk kezünkbe, minden értekből hasunk oda, hogy a dunai összeköttetés mihamarabb kiépíttessék, de hasunk egyuttal s különösen oda is, hogy az összeköttetés hid által biztosítottassék.

Társadalmi életünk kóros tünetei.

Sok nehéz napja volt már hazánkunk, sőtét véstéjese felhők tornyosultak nem egyszer egére és sokszor kétes jövővönek nézett aggodalommal elé a nemzet; de a nehéz napok elmúltak, a sötét felhők eloszlottak, a nemzet le tudta győzni, ki tudta állni a külvédelemeket, a két százados török háborút; a bécsi abszolutizmussal vitt háromszázados harcot. — Valjon ki fogjuk-e állni azt a belső vézedelemet, mely az ijesztőleg elharapódzott immoralitás részéről jelenleg fejegetti hazánk ezredéves társadalmi életét?

Megdöbben az emberi kebel s elszorul az érző szív, ha egy kissé betekint társas életünk körébe, vagy figyelemmel olvassa a napi sajtó rémes tudósításait. Annnyira gyakoriak napjainkban a pokoli tervvel végrehajtott rablások, rablogil-

kosságok s szivrendítő öngyilkosságok, hogy a napi sajtó már állandó rovatot kénytelen ezeknek szentelni.

S mi, kik tanul vagy szemlélok vagyunk e kóros állapotunk, látjuk a hanyatló erkölcsiéget, az elmék örjüngését, olvassuk, tapasztaljuk a tulajdonjog láb-bal tiprását, a legvakmerőbb rablásokat, vad kegyetlenséggel végbe vitt rabló-gyilkosságokat, a vak szenvedélyek rohamát, az önkézeleg kioltott számos, többnyire még gyermek, vagy ifju életet; — nem késünk kimondani, hogy társadalmunk beteg, veszélyesen beteg; — nem késünk rá mutálni e veszélyes betegség szülő okára, mely nem más, mint a korunkban oly visszaszátítóg botrányosan terjedő közönyösséggel járó hit közönyösség s ebből származó vallástalanság, erkölcs-telenség! — Egy átkozott szemmel a hitetlenség, vallástalanság szelleme mely olyan mint a szél, minden zugot be jár s rombolva dal — szálta meg az ifjuságot, a férfikor, az emberiség legnagyobb részét. Ezt eltagadni nem lehet, a szomorú tapasztalás, a rablások, rabló-gyilkosságok ijesztő nagy száma mint menydörgés hirdetik állításunk igazságát.

Nagya van korunk az ő felvilágosodásával és haladásával, melyet elvittani nem is lehet korunktól. Haladás mutatkozik mindenütt; a régi időkhez képest nagy haladást látunk s tapasztalunk a tudományban a művészet minden ágában, az iparban, a földművelésben: de az is áll, hogy egyben nagyon elmaradt a régi időkől igazi jellemek dolgában. Hova lett a régi idők emberének uralkodó becsület szó szentsége, a kölcsönös bizalom s önzetlenség? El futta a vallástalanság szelleme. Napjainkban az emberek tetteikben önzés, haszonlesés s hiúság vezetik, melyeket ha kielégíteni nem tudnak, önkézeleg vetnek véget életöknek.

Vagy hogy azokat kielégíthessék eszközöket nem válogatva megtámadják a tulajdonjog szentségét.

— Nos tehát, viszonzám baba, izmerem nagyon szeretnémő nőket, kiket harmincz éves korukban virághoz lehetett hasonlítani.

— Aht jó lsten! sóhajtá, ugy, hogy sóhaja szívembe nyilalt. Nem akarom ámitani. Kettőtessen meg a harminczat és meg lesz korom.

Ha e pillanatban bomba hullott volna közénk, nem ijeszthetett volna meg jobban és majdnem bukfenect verettem, mint ama történelmi szürke ló a bronz-élt ütközében.

— Micoda! kiáltám folgorvya, hatvan éves?

— Ugy van, uram, hatvan év vonult el már fejem fölött és ha még hozzá teszem, hogy özevgy vagyok, könnyen fog határozhatni.

— Eleget tudok, viszonzám nem minden keserűség nélkül, vesszünk véget a további taglalásnak, mert teljesen megvagyok gyözdve eljárásom baigasságaról. Az évek különbsége nagyon is lényeges akadály, hogyese tartós boldogságot alapíthatnánk arra. Még nem ismerjük egymást s ép azért minden baj és zavar nélkül szakíthatunk.

— Ily könnyű szerrel nem bocsáthatom el, viszonzám határozottan, hogy egymást ne kompromittáljuk, joggal követelhetem öntől, hogy csakis nyugodt megfontolás után, minden hirtelkenység nélkül határozzon. Huszonnegy órai gondolkodási időt engedek erre és elvárom becsületességétől, hogy eljő.

— És ha megtagadom? kérdézem önbűszkeggel.

É jellem szegénykor, mely meghamisítá az aranyat és ezüstöt talmi fémeivel s utánaöza a gyémántot bitvány tregeivel; a gyémánt jellemek helyett teremtett talmi jellemeket, az arany s ezüst fényű s becsű felebaráti szeretet helyett közfoglalomba hozta a talmi felebaráti szeretetet.

A vallás-erkölcsös közszellem hiányzik korunkban; e helyett a vallástalanság, az erkölcs-telenség mételevé ütött tanyát fent és alatt; — s erre mintegy büszkén emelik fejüket e ker pulyha, feszleg gyermekek. Vallástalanság, erkölcs-telenség mindenütt, a palotákban ugy mint a nyomorult gonyókban. A nagy ur — ugy mint a középsztály és a legalsóbb rétegek lsten csak karomkódsúskban emilitik. Imádás! csak farizeusi képpel jön ajkára a fenlejázó gögűsködőnek.

Ne keressetek ma már vallást, erkölcsöt; az lsten oltára éppen ugy meg van fertőzötte mint a pokol öröggeivel telt lebugok búshódtó fészke s ez okozza társadalmi életünk korosságát s annak üdvtelen, vesztélyes tüneteit.

De hát mit tegyünk? — „csak egy jó iskolamester minden faluba semmi más! — írja Jókainc egyik regégyében.

Valóban igen sokat tehetnek a falusi lelkeszek és tanítók, ha hivatásuk magaslátára emelkedni tudnak, — sokat tehetnek a tanfórok, nevelők, hitoktatók. Sokat tehetnek első sorban maguk a szülők, s azért ezekhez emeljük szavunkat. — Ti, kik tudjátok s érítetek az elme és sziv vallás-erkölcsös kifejlesztésének elbanyagolásából s mind kettőnek félrevezetéséből származó átkos következményeket; vallás-erkölcsi alapon fejlesztétek a gyermekeiteket, illetve tanítványaitok értelmét. A jövő csirái a jelenben vannak elrejtve.

A távolabbi jövő a most még serdülő ifju nemzedék észének és szívének mikénti alakításától függ; használjátok

TÁRCSA.

Bordal.

— Uhlán után. —
Ily szomjas évet soha még!
A torkom színte lánggal ég;
Riszarád a veném.
Homokra tévedt hal vagyok,
Vagy inkább égő homok;
Oh bort, csak bort életem!

Mily rekkelő a levegő!
Itt nem jár harmat és eső,
Nincs a jai enyhét ad;
Akarnék bőzámot iszom
Csak annak inkább szomjasom
A borok italt.

Oh mind, kikék lő szomja forr,
Eszorgonj vélem, hogy a bor
Termetse legyen bő!
Szent Óhviál hozzá fordulunk,
Add, hogy teremjen sok borunk
S állásunk majd dicő!

Erődi Dániel.

A rejtélyes ara.

Humoros.

— A „Gondzó” után. —
(Folyt és vége)

— Ne kételkedjék szavaimba, folytatta, midőn észrevette zavaramt. Mielőtt határozniék megbizonyitom, hogy nem ámitottam — De, mondám, 40,000 forint oly összeg, melyvel megannyi férfit csalhat lába elé. Miért keres oly módou férfit, mely módot rajtam öcskőrolta?

— Önnek okai voltak arra, . . . nem lehetek é nekem is? viszonzá.

Sejtieni véltem okait. Mily szörnyeteg lehet, ha még 40,000 forint árán se bír ferjet kápní, szemem káprázott, de leküzdém érzésemet és viszonzám:

— Talán nem ok nélkül szabta a főtételt, hogy első találkozásunk alkalmával fátyolozottan jelenhessen meg.

— Oh uram, felelte elfojtott sóhájjal, ön fájdalmas vallomásra kényserít . . . nem vagyok szépség . . .

— Önmagáról senkinek sem szabadna itélni, jegyzem meg, vannak a külsőnél még egyéb bajok is, melyek lebilincselnek . . . a szellem előnyei, nemes szívjóság, minnek isteni eredetük még kevésbé szép arcokon is megilátszik, nyújtsón alkalmat, hogy itel-hessek.

— Ez nem lehet, felelte határozottan, előbb nem teszem le a fátyolt, míg meg nem egyeztünk. Mit azonban a szépségre nevezte említett, réam nem alkalmaszat, mert túllepetem életem tavaszát . . . fiatal korom napjai már csak éomléként látszának előttem.

— E tekintetben is különféle nézet van, viszonzám, amár kissé gondolkozva; mit ön az élet tavaszának nevez, talán cápán azt az időszakot foglalja magában, midőn a bimbó miandó baja helyét ad a kinyílt virág pompájának.

Nem tagadom, hogy a 40,000 forint észrevehető benyomást tett érzékeny szívemre és elhatároztam, hogy velték meggyek.

— És kinyílt virágával az élet mely szakát ért,? kérdéze szeliden.

MEGHIVÁS

A BAJAI

KERESKEDELMI ÉS IPARBANK

részvényeseknek

XVI. PANDAS KÖZGYŰLÉSÉRŐL,

mely vasárnap, azaz folyó évi márczius 1-ső napján délelőtt 10 órakor a bank helyiségében fogg megtartatni.

Határozandó tárgyak :

1. Az évi jelentés és a zárszámlának előterjesztése, valamint az a fölött adandó felmentés.
2. A múlt évre esendő osztalék meghatározása.
3. A közgyűlés jegyzőkönyvének aláírásával megbízandó két részvényes megválasztása.
4. A sorrend szerint visszalépett, de újonnan megválasztható három igazgatói tag megválasztása.
5. A részvényesek által netán előterjesztendő alapszabályszerinti javaslatok.

Baján, 1885. évi január 23-án.

A bajai kereskedelmi és iparbank
igazgatósága.

A közgyűlésen személyesen vagy meghatalmazottakkal által részt venni szándékozó részvényesek, kötelesek részvényüket (melyek legcélszerűbb három hónap a közgyűlést megelőzőleg saját nevükre az illető közgyűlésen átírattak) 8 nappal a közgyűlés előtt a bank-jelentéssel minden nyevendő tétlívénnyel és számviteli mutatók letétlenyvenni.
Az igazgatóság és költségvető-bizottság jelentései és az ezen utóbbi bizottság által megvitatott zárszámlások 1885. évi február 20-ától fogva az intézet helyiségében átvethetők.

„Huzás folyó évi Február 20-án“

Összesen 10.000 nyeremény

II. KINCSEM-SORSJÁTEK

1. főnyeremény forint

50.000

2. főnyeremény 20.000 3. főnyeremény 10.000 forint o. ért.

A sorsjegyek kaphatók:

A MAGYAR LOVAR-EGYLET SORSJEGY-ÍRODÁJÁBAN

Hatvani-utca BUDAPEST Nemzeti Casino

1 sorsjegy
1 forint
o. é.

további nyeremények
5000 frt
3000 frt

további nyeremények
2000 frt
1000 frt

11 sorsjegy
10 forint
o. é.

A sorsjegyek vala-
mint a sorozási
jegyek portomén-
tis megkötésé-
sajól 10 krajczár
mellékelendő a meg-
rendeléshez.

Minden nyeremény készpénzben kifizetetik